

Research Paper

Presenting a Risk factor Model for Investment in Sport for All Based on Grounded Theory

Shahnaz Rezajoo¹ , Robab Mokhtari^{2*} , Mehrdad Moharrmazadeh³

Received: Nov 13, 2023

Revised: Dec 12, 2024

Accepted: Dec 14, 2024

ABSTRACT

Objective: This study aims to develop a comprehensive investment risk model for “Sport for All” programs using a grounded theory approach.

Methodology: This applied research utilizes the grounded theory method. The study population consisted of university professors and experts in sports management, economics, and marketing—specifically eight participants from East Azerbaijan Province. Data collection was carried out through semi-structured interviews, and analysis was conducted in three main stages of coding: open, axial, and selective.

Results: The analysis identified five key factors influencing investment risk in Sport for All initiatives: Organizational and managerial elements (such as manpower and managerial policies), Sponsorship planning and strategies, Public engagement, Advertising and media marketing, Development of sports attractions. Additionally, the model highlights various background factors (including structural software/hardware, technical infrastructure, licensing, policy consistency, legal frameworks, and local branding), intervening factors (such as systematic and unsystematic risks, and economic, political, legal, and administrative conditions), and strategic responses (including barrier analysis, performance evaluation, rule of law enforcement, optimized capital allocation, and the privatization and marketing of sport for all). The study also identified operational outcomes of investment risk in Sport for All, such as challenges in sponsorship, socio-cultural consequences, impacts on public health, and structural or intra-organizational issues.

Conclusion: The findings underscore the necessity of targeted investor attraction strategies. Enhancing advertising effectiveness, increasing sectoral investments, and improving the efficiency of production and service enterprises can significantly reduce investment risks and promote sustainable growth in sport for all.

Keywords: Sport for All; Investment Risk; Structural Factors; Marketing; Policy Making.

1. PhD student in Sport Management, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran.
2. Assistant Professor of Sport Management, Department of Sport Management, Khalkhal Branch, Islamic Azad University, Khalkhal, Iran. (**Corresponding author**)
3. Professor of Sport Management, Department of Sport Sciences, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran.

* Corresponding author's e-mail address: r.mokhtari@aukh.ac.ir

Cite this article: Rezajoo, Sh., Mokhtari, R., & Moharrmazadeh, M. (2026). Presenting a Risk factor Model for Investment in Sport for All Based on Grounded Theory. *Journal of Sport Management and Development*, 15(2), 167-187.

DOI: <https://doi.org/10.22124/JSMD.2024.25949.2856>

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

Undoubtedly, a scientific and balanced approach to the sports industry leads to sustainable development of societies, and today sports have become a thriving industry (Mand Alizadeh, 2017). In this regard, it can be confidently acknowledged that the development and popularization of physical education and sports in society is not only not a cost but also a profitable investment. In addition to increasing productivity in production, this investment prevents non-communicable diseases and reduces health and medical costs. Scientific research in advanced countries suggests that sport for all are more beneficial to society than championship sports. The spread of sport for all and the acceptance of all segments of society to participate in sports programs and related matters increase national vitality and productivity. Sport for all are considered a major goal in providing a comprehensive system for the development of physical education and sports in the country, and healthy sports and recreation are considered a major goal in society. The philosophy of sport for all is to encourage citizens to participate in sports and physical activities, and it also has a message for investors to use their position to advance this goal and provide opportunities for public participation (Ghafouri, 2014).

In recent investment theories, risk and uncertainty have also been included in the investment function. The amount of risk can be defined as the average cost of unforeseen events during the investment period. Each investor, by allocating various capital resources to investment, first of all, examines his future profits and losses. In this assessment, he decides which type of investment activities to allocate his resources to that will have the maximum return. When the investment risk is significant, the additional cost of the existing risk, which is caused by unforeseen events, will increase the cost of each investment unit and consequently reduce the profit. If the amount of damage from unforeseen events is excessive, it will also cause the profit to become negative and even lead the investor to bankruptcy. Unforeseen events cover a wide range, from natural disasters to price changes, rate changes, changes in government regulations and laws, internal unrest, external developments, etc., all of these elements fall within the scope of calculating the amount of risk. If the probability of unforeseen events occurring in the economy is high, the amount of risk will also be high; as a result, the investor will make investments that have a very high rate of return in order to be able to pay the cost of unforeseen events from their high return (Ahangari et al., 2008).

Countries such as Germany earn a significant portion of their GDP through investment in the sports industry and the booming sports economy. In the 1990s, sports in the United States of America were known as the seventeenth largest industry in terms of turnover, but now, with large investments made by the government and private sector, this industry is known as the fifth largest industry in the country. The sports industry is considered one of the largest financial industries in the country after real estate, the computer industry, the health industry, and military affairs with a turnover of \$252 billion. To better clarify this issue, it is necessary to point out that this industry has been able to surpass industries such as automobile and motorcycle manufacturing and even the Hollywood industry in the United States in terms of turnover. However, it seems that mass sports, due to its nature, cannot meet investor expectations in terms

of income generation (Sharifi, 2022). Usually, investment is attractive in cases where the barriers to productive investment are minimal and the investor receives an appropriate response to his investment expectations, and on the other hand, production infrastructure facilities, both physical and social, are available. In our country, given that the attention to sport for all is at a low level, it seems that the risk of investment in this sector is at a high level. Askarian & Sedghi (2014) showed that there is a negative and significant relationship between barriers related to banking affairs and barriers to using potential capacities with the amount of private sports investment in East Azerbaijan province. Also, Khosravizadeh et al., (2014) concluded in their research that private sector investment and participation in sports in the province faces economic, informational and capital market, managerial, legal and legal, cultural and social, support and incentive, and political barriers, respectively. Given that previous research has either been in the field of football or has examined sports in a province in general, the main question of the researcher has not been answered so far: what are the dimensions of investment risk in sport for all and in what order are they important? And what is the model of investment risk factors in sport for all based on grounded theory?

Methodology

In general, since the development of a model of investment risk factors in sport for all constitutes our research, the grounded theory strategy is compatible with this research. In this research, we use the systematic design of Strauss's strategy (1987). In order to conduct this research, faculty members of East Azerbaijan universities who had graduated in the field of sports management and were active in the field of sport for all during different periods as officials of sport for all boards as well as investors and sponsors (until theoretical saturation and data sufficiency were reached), face-to-face and in-depth interviews were conducted individually with open-ended questions for approximately 30 minutes, and these interviews continued until theoretical saturation was reached and no new data or categories were found. Therefore, in this method, the number of participants in the qualitative section was determined as 8 people from the sports management group and professors with expertise in the fields of economics and marketing of East Azerbaijan province using the theoretical saturation criterion. The statistical population was professors, faculty members, and experts in the fields of economics and marketing in East Azerbaijan Province, of which 8 people were selected from the target population to conduct the research. Qualitative data were collected through interviews with these individuals. In order to conduct the interviews, general research questions were raised about 5 main topics and questions (causal factors, background conditions, interfering factors, effective strategies, and consequences) regarding investment risk factors in sport for all. As the interview process progressed and new cases were selected, the questions were raised in more detail and more precisely. In general, the interview constituted the data collection tool. There are three overlapping processes in the grounded theory data analysis process, which are: open coding, axial coding, and selective coding. In conducting the research, data collection and analysis were consciously carried out simultaneously, and primary data collection is carried out in order to form a continuous data collection process. This provides the researcher with opportunities to increase the adequacy of appropriate categories.

Results

By conducting subsequent interviews and analyzing the data, the researcher gained a deeper perspective and understanding of the interviewees' experiences. For example, by examining the interview transcript codes and considering the research problem, the following categories can be considered for users

1. Political factors, according to domestic political events, changes in management levels, factional competition, regional and external developments, and ethnic tensions, affect the risk of investing in sport for all.
2. By approving laws that protect investors and allocate capital optimally, as well as providing special facilities to investors, regulations and basic laws can have a significant impact on the risk of investing in sport for all.

As Table 1 shows, in the open coding stage, 116 initial codes were extracted from the interviews conducted. In total, 29 categories (axial coding) were labeled by categorizing them. In axial coding, the researcher identifies the central or pivotal phenomenon, describes the causal conditions, specifies the strategies, identifies the intervening and contextual conditions, and determines the consequences and outcomes of these strategies for this phenomenon. Selective coding is the process of selecting the main category, systematically relating it to other categories, which ultimately leads to the formation of abstract concepts.

Causal factors: These conditions cause the creation and development of the central phenomenon or category. Among the categories created at this stage, human resources, managers' policy-making, large-scale sponsorship planning, public participation of the people, advertising and media marketing, and the development of sports attractions are among the causal factors that affect sport for all.

Intervening factors: These are general conditions that create obstacles in the process of implementing strategies and strategies are affected by them, and in a way, they are considered factors involved in the lack of risk-taking in investment in the sport for all sector. Therefore, categories such as systematic risk, unsystematic risk, economic factors, legal factors, political factors, and administrative factors in sport for all can be intervening factors.

Contextual factors: Specific conditions that affect strategies (strategies) and the selection of strategies should be based on them are called context. These conditions are formed by a set of concepts and categories or contextual variables and are introduced in the model, including structural factors (software), structural factors (hardware), technical infrastructure, licensing, relative stability of policies and laws governing society, regulations and basic laws, local and grassroots branding.

Strategies: Strategies represent targeted behaviors, activities, and interactions that are adopted in response to the central category and under the influence of intervening conditions and based on the context. In this research, categories such as pathology and analysis of obstacles, continuous performance evaluation, law enforcement, optimal allocation of capital in investable areas, privatization, and sport for all marketing can be among the strategies in this field.

Consequences: Some categories represent the results and consequences that arise as a result of implementing strategies. Based on the collected data and their coding, the implementation of the identified investment risk strategies in the sport for all sector will have the following consequences, which are stated as follows: investment risk of sponsorships, cultural-sports

consequences, physical and mental health and hygiene of the community, physical and mental health and hygiene of the community, intra-organizational and structural norms.

Discussion and Conclusion

The goal of making sports public or generalizing them in society is to "maintain physical and mental health, create vitality and cheerfulness, and make optimal use of leisure time, as well as create a healthy entertainment environment for all people." A look at the impact of sports on physical, mental, social, and spiritual health and the level of participation of people in other countries shows its importance in everyday life. The World Health Organization has announced that heart disease is the cause of one-third of deaths in the world, and it considers regular and continuous physical activity to be a factor in reducing the risk of death from heart disease, along with reducing blood pressure and the risk of diabetes, as well as reducing breast cancer in women, as effects of sports. One of the most important indicators of the real development and progress of countries is sports. Success in the field of sports has attracted the attention of sports managers and officials more than ever before. Also, sports have transformed from a mere hobby into a thriving industry and have attracted a large amount of investment. Therefore, providing the necessary conditions for its comprehensive growth is a national duty. Also, sports activities fill the leisure time of people in different countries, and we can boldly say that in some countries it can even be a determining factor in the political, social and economic fate. If attention is paid to making sports popular and suitable sports programs are considered for all age groups, or if sports fields and facilities are developed, more and more people will turn to sports. With the development of sports among different segments of society, the costs of medicine and treatment will be reduced. Addictions and unhealthy hobbies will be greatly reduced, and more efficient people will enrich their lives.

Therefore, the results of the analysis of the present study showed that the factors affecting the risk of investment in sport for all (human resources, managers' policy-making, large-scale sponsorship planning, public participation, advertising and media marketing, and the development of sports attractions); background factors affecting the risk of investment in sport for all (structural factors (software), structural factors (hardware), technical infrastructure, licensing, relative stability of policies and laws governing society, regulations and basic laws, and local and basic branding); intervening factors (mediators) on the risk of investment in sport for all (systematic risk, unsystematic risk, economic factors, legal factors, political factors, and administrative factors); strategies affecting the risk of investment in sport for all (pathology and analysis of obstacles, continuous performance evaluation, regulation, optimal allocation of capital in investable areas, privatization and marketing of sport for all); The operational consequences of investment risk in sport for all (sponsorship investment risk, cultural-sports consequences, physical and mental health and hygiene of the community, and internal organizational and structural abnormalities) were confirmed.

Originality/Value

This study is distinguished by its significant innovation through the use of Grounded Theory as a novel approach to examining the risk factors of investment in community sports. To date, comprehensive models based on qualitative data and in-depth analysis have not been developed in the field of community

sports, particularly regarding investment risks. By conducting in-depth interviews and systematic coding, this research identifies and models the influential factors on investment risk across various dimensions, including human resources, policymaking, infrastructure, economic, and legal factors. The resulting model can serve as a practical framework for decision-makers and investors in community sports.

Research Limitations/Implications

Despite presenting an innovative model based on Grounded Theory, this study has limitations such as limited generalizability due to its qualitative nature and purposive sampling, and it does not fully address the impact of temporal and contextual factors. Nevertheless, the findings provide a practical framework for identifying and managing investment risks in community sports, which can assist policymakers and investors in improving strategies and policies, as well as pave the way for future research using quantitative and broader approaches.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was conducted in full compliance with the ethical guidelines and standards set forth. All research procedures, including participant recruitment, data collection, and data handling, adhered strictly to these protocols to ensure the protection of participants' rights and well-being. Informed consent was obtained from all participants prior to their involvement in the study. Confidentiality and anonymity were maintained throughout the research process.

Declaration of Generative AI and AI-assisted technologies in the writing process

Artificial intelligence and AI tools were not used in this study.

Funding

This research received no specific grant from any funding agency in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Authors' contribution

All authors have made significant contributions to the conception and design of the study. All authors participated in the critical revision of the manuscript to enhance its scientific content and approved the final version for publication. Additionally, all authors take full responsibility for all aspects of the research to ensure its accuracy and integrity.

Conflict of interest

The authors declare that there are no conflicts of interest related to this study. All research activities were conducted independently and without any financial or personal relationships that could have influenced the results or interpretation of the findings.

Acknowledgments

We hereby sincerely thank all individuals who assisted us in conducting this research. We are grateful to the esteemed participants who generously shared their time and knowledge with us.

References

- Ashuri, P., Shafiee, S., & Brakhas, H. (2024). Designing a model of influencing factors on the development of performing sports in Guilan province. *Journal of Sport Management and Development*, 13(3), 26-50. [<http://doi.org/10.22124/JSMD.2023.24746.2812>] [In Persian]
- Goharrostami, H.R., Nazarian, A., Dastom, S., & Dabbagh Rezaeiyeh, F. (2024). Applied analysis of coastal lifeguard management system and services (Study of Guilan province). *Journal of Sport Management and Development*, 13(2), 1-26. [<http://doi.org/10.22124/JSMD.2022.18361.2472>] [In Persian]
- Darboy, H., & Bagheri, H. (2024). Factors Causing Sports Match-fixing. *Journal of Sport Management*, 13(2), 88-107. [[Link](#)]

ارائه مدل عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی بر اساس نظریه داده بنیاد

شهناز رضاجو^۱، رباب مختاری^{۲*}، مهرداد محرم‌زاده^۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۲۴

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۹/۲۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۸/۲۲

چکیده

هدف: هدف این پژوهش ارائه مدل عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی بر اساس نظریه داده بنیاد بود. **روش‌شناسی:** این پژوهش از لحاظ هدف از نوع کاربردی و از لحاظ نوع روش داده بنیاد با رویکرد اشتراوس و کوربین است. جامعه و نمونه آماری شامل اساتید و اعضای هیات علمی گروه مدیریت ورزشی و اساتید صاحب نظر در حوزه‌های اقتصاد و بازاریابی استان آذربایجان شرقی به تعداد ۸ نفر بودند که مورد مصاحبه قرار گرفتند و در سه مرحله اساسی کدگذاری انجام شد. **یافته‌ها:** نتایج تحلیل سوالات نشان داد که عوامل اثرگذار بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (نیروی انسانی، سیاست‌گذاری مدیران، برنامه‌ریزی‌های کلان اسپانسرگزی، مشارکت همگانی مردم، تبلیغات و بازاریابی رسانه‌ای و توسعه جاذبه‌های ورزشی)؛ شرایط زمین‌های اثرگذار بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (عوامل ساختاری نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، زیرساخت‌های فنی، اعطای مجوز، ثبات نسبی سیاست‌ها و قوانین حاکم در جامعه، آیین‌نامه‌ها و قوانین اساسی و برندسازی بومی و پایه‌ای)؛ عوامل مداخله‌گر بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (ریسک سیستماتیک، ریسک غیرسیستماتیک، عوامل اقتصادی، عوامل حقوقی، عوامل سیاسی و عوامل اداری)؛ راهبردهای مؤثر بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (آسیب‌شناسی و تحلیل موانع، ارزیابی عملکردی مستمر، قانون‌مداری، تخصیص بهینه سرمایه در مناطق سرمایه‌پذیر، خصوصی‌سازی و بازاریابی ورزش همگانی)؛ پیامدهای اجرایی ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (ریسک سرمایه‌گذاری اسپانسرشیپ‌ها، پیامدهای فرهنگی-ورزشی، سلامت و بهداشت جسمانی و روانی جامعه، ناهنجاری‌های درون سازمانی و ساختاری) مورد تأیید قرار گرفتند. **نتیجه‌گیری:** نتایج حاصل از پژوهش لزوم اهتمام به جذب سرمایه‌گذاران را آشکار می‌سازد که با اثربخشی تبلیغات، افزایش میزان سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف و روی کارآمدن شرکت‌های مختلف تولیدی و خدماتی این مهم محقق می‌شود. **واژه‌های کلیدی:** ورزش همگانی، ریسک سرمایه‌گذاری، عوامل ساختاری، بازاریابی، سیاست‌گذاری.

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزش، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.

۲. استادیار مدیریت ورزش، واحد خلخال، دانشگاه آزاد اسلامی، خلخال، ایران. (نویسنده مسئول)

۳. استاد مدیریت ورزش، گروه علوم ورزشی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: r.mokhtari@aukh.ac.ir

استناد: رضاجو، شهناز؛ مختاری، رباب و محرم‌زاده، مهرداد. (۱۴۰۵). ارائه مدل عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی بر اساس نظریه داده بنیاد. مدیریت و توسعه ورزش، ۱۵ (۲)، ۱۶۷-۱۸۷.

DOI: <https://doi.org/10.22124/JSMD.2024.25949.2856>

نوآوری پژوهش و پیام کلی

این پژوهش با استفاده از نظریه داده بنیاد، مدلی نوآورانه برای شناسایی و تحلیل عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی ارائه می‌دهد. مدل پیشنهادی با استخراج عوامل کلیدی از داده‌های کیفی، زمینه‌های مختلف ریسک را به صورت ساختاریافته تشریح و راهکارهای کاهش ریسک را معرفی می‌کند. یافته‌های این مطالعه می‌تواند به بهبود تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران و توسعه پایدار در حوزه ورزش همگانی کمک شایانی نماید.

مقدمه

بی تردید رویکرد علمی و متوازن به صنعت ورزش موجب توسعه پایدار جوامع می‌شود، امروزه ورزش تبدیل به یک صنعت پررونق شده است (مندعلی‌زاده، ۲۰۱۷). در این راستا با اطمینان می‌توان اذعان کرد که توسعه و همگانی کردن تربیت بدنی و ورزش در جامعه نه تنها هزینه نیست بلکه یک سرمایه‌گذاری پرسود است. این سرمایه‌گذاری علاوه بر افزایش بهره‌وری در تولید، موجب پیشگیری از بیماری‌های غیرمسمری و کاهش هزینه‌های بهداشتی و درمانی می‌شود. پژوهش‌های علمی در کشورهای پیشرفته گویای این است که ورزش همگانی بیش از ورزش قهرمانی برای جامعه، فواید دارد. رواج ورزش همگانی و استقبال تمامی اقشار جوامع برای شرکت در برنامه‌های ورزشی و امور مربوط به آن، موجب افزایش نشاط و بهره‌وری ملی می‌شود. ورزش همگانی در فراهم آوردن نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور، ورزش و تفریح‌های سالم به عنوان یک هدف اصلی در جامعه مطرح است. فلسفه ورزش همگانی تشویق شهروندان به ورزش و فعالیت‌های فیزیکی است و نیز پیامی برای سرمایه‌گذاران دارد تا از موقعیت خود برای پیشبرد این هدف و فراهم آوردن فرصت برای مشارکت عموم افراد استفاده کنند (غفوری، ۲۰۱۶).

ورزش همگانی به معنی خلق فرصت‌ها و محیط مطلوب از طریق همکاری تمام سازمان‌های درگیر (دولتی و غیردولتی) است. برای اینکه هر فردی بدون توجه به جنسیت، سن، توانایی، موقعیت اجتماعی - اقتصادی و نژاد بتواند در فعالیت‌های جسمانی و ورزشی شرکت نماید. تمام این سازمان‌ها به مسئولیت ملی برای اطمینان از اینکه هر شهروند حق مساوی برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و جسمانی دارند، اشاره می‌کنند. دولت و سازمان‌های غیردولتی، نقش مهمی در دستیابی به مشارکت در ورزش و فعالیت‌های جسمانی ایفا می‌نمایند (کمیته ورزش‌های همگانی، ۲۰۰۹). به عبارتی، ورزش همگانی به فعالیت‌های ورزشی گوناگون گفته می‌شود که در بیرون از ورزشگاه‌های رسمی که دارای مقررات سخت و دست و پاگیر هستند و به دور از چشم تماشاگران متعصب، در کمال آزادی و سادگی برگزار می‌شود (منسفیلد و پیگین، ۲۰۱۶). توسعه ورزش همگانی زمینه را برای رشد ورزش قهرمانی فراهم می‌کند و لازم است ورزش همگانی پیش از ورزش قهرمانی توسعه یابد. یافته‌های پژوهش‌ها نشان داده‌اند راهبرد بازاریابی اجتماعی برای توسعه ورزش همگانی که شامل پنج مرحله اساسی سیاست‌گذاری، تحلیل ذینفعان، طراحی آمیخته بازاریابی اجتماعی، طراحی برنامه بازاریابی اجتماعی و اجرا و ارزشیابی است، ضروری است (همیتی و آنو، ۲۰۲۳). ورزش به عنوان یکی از مسائل فرهنگی، اجتماعی، عمومی و همگانی از اهمیت خاصی در جوامع مختلف برخوردار است. پیشرفت وسایل ارتباط جمعی نشان داده است که می‌توان از این تکنولوژی برای بسط و اشاعه فرهنگ ورزش همگانی استفاده کرد (کللند و همکاران، ۲۰۲۲). خدمات برابر ورزش همگانی، رضایت عمومی افراد را برای اجرای ورزش‌های همگانی ایجاد می‌نماید و نیازهای مردم را در همه جنبه‌ها رعایت و مبنای آن مردم محور بوده که برای هر فرد این خدمات به صورت برابر قابل دسترس بوده و همه شهروندان از فرصت‌های خدمات برابر ورزش همگانی برخوردارند و در آن سهیم می‌باشند در این سرویس دولت با منابع مالی خود افراد را در این زمینه حمایت می‌کند.

افرادی که در ایران زیر پوشش هیأت‌های ورزش همگانی آقایان و بانوان ورزش می‌کنند، ۵/۲۹ درصد جمعیت است که در مقایسه با ۳۲ کشور جهان از همه کمتر است. همچنین در مورد زمان تشکیل سازمان رسمی برای ورزش همگانی، ایران در مقایسه با بیست کشور جهان در ردیف آخر قرار گرفته است. درصد شرکت کنندگان در ورزش همگانی ایران از قاره آفریقا بیشتر و از دیگر قاره‌ها کمتر بود و ۸۸ درصد هیأت‌های ورزش همگانی نیز برای افزایش آگاهی آحاد مردم هیچ گونه سخنرانی نداشته‌اند و سطح تحصیلات ۵۶ درصد از رؤسای هیأت‌های ورزش‌های همگانی کشور، کمتر از کارشناسی است (جوادی پور و رهبری، ۲۰۱۷). کمتر از ۰/۷۰ درصد از مردم استان سیستان و

¹ Community Sports Committee

² Mansfield. & Piggin

بلوچستان در ورزش همگانی مشارکت دارند و یکی از مهمترین دلایل این وضعیت نامطلوب نداشتن برنامه راهبردی برای توسعه ورزش همگانی می‌باشد (غفرانی و همکاران، ۲۰۰۷). یکی از عواملی که در راستای توسعه برنامه‌ها می‌تواند کمک کننده باشد افزایش سطح بودجه و میزان سرمایه گذاری در ورزش همگانی است.

سرمایه گذاری عبارت است از هر گونه فدا کردن ارزشی در حال حاضر (که معمولاً مشخص است) به امید به دست آوردن هر گونه ارزشی در آینده (که معمولاً اندازه یا کیفیت آن نامعلوم است). به عبارتی سرمایه‌گذار در حال حاضر، ارزش مشخصی را فدا می‌کند تا در قبال آن در آینده ارزش خاصی که مورد نظرش است به دست آورد (پورپرتوی و فرزانه، ۲۰۱۷). در همین راستا تصمیم‌گیری در خصوص سرمایه گذاری اهمیت ویژه ای دارد، زیرا نتایج آن نه تنها بر زندگی و آینده سرمایه گذار اثر دارد بلکه می‌تواند فعالیت بخش‌های سرمایه پذیر را نیز تحت تاثیر قرار دهد و لذا می‌توان ادعا نمود که توسعه سرمایه‌گذاری از یک سو موجب جذب سرمایه‌های غیرکارا و هدایت آنها به بخش‌های مولد اقتصادی گردیده و از سوی دیگر با توجه به جهت‌گیری سرمایه‌گذاران (مبتنی بر ریسک و بازده) سرمایه‌گذاری‌ها در صناعی هدایت خواهند شد که از سود بیشتر یا ریسک کم‌تری برخوردارند و این امر موجب تحول و دگرگونی مناطق سرمایه‌پذیر و تخصیص بهینه در منابع خواهد شد. مهمترین عامل در سرمایه‌گذاری، ریسک سرمایه‌گذاری می‌باشد. ریسک به عنوان میزان زیان احتمالی در نتیجه سرمایه‌گذاری در یک پروژه تعریف می‌شود. سرمایه‌گذاری در ورزش معمولاً بر روی پروژه‌هایی صورت می‌پذیرد که نسبت به پروژه‌های تجاری بازدهی کمتری دارند در نتیجه ریسک بازگشت سرمایه در این پروژه‌ها بیش‌تر می‌باشد.

بسیاری از سرمایه گذاران ترجیح می‌دهند به جای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ورزشی در پروژه‌های تجاری سرمایه‌گذاری کنند. برای سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی دلایل علمی و تجارب کشورهای مختلف از جمله استرالیا و انگلیس نشان می‌دهد که این حوزه نه تنها منافع فردی و اجتماعی قابل توجهی دارد، بلکه بازگشت سرمایه اجتماعی و اقتصادی گسترده‌ای نیز ایجاد می‌کند. هرچه حمایت دولت بیشتر باشد باعث می‌شود احتمال زیان در پروژه‌های ورزشی کاهش پیدا می‌کند و تمایل به سرمایه گذاری در پروژه‌های ورزشی افزایش پیدا می‌کند. همانند طرح‌هایی که دولت در پروژه‌های ساخت مجتمع‌های تفریحی و ورزشی که توسط مردم به طور خصوصی احداث و بهره‌برداری می‌شوند تسهیلات خاصی از قبیل در اختیار گذاشتن فضای مناسب برای مدت زمان طولانی به همراه کمک‌های مالی فراهم می‌کند (پورپرتوی و فرزانه، ۲۰۱۷).

در نظریه‌های اخیر سرمایه‌گذاری، ریسک و عدم اطمینان نیز در تابع سرمایه‌گذاری وارد شده است. میزان ریسک را می‌توان متوسط هزینه‌ی وقایع پیش بینی نشده در طول دوران سرمایه‌گذاری تعریف کرد هر سرمایه گذار با تخصیص منابع مختلف سرمایه به امر سرمایه گذاری، قبل از هر چیز، سود و زیان آتی خود را بررسی می‌کند. در این ارزیابی، وی تصمیم می‌گیرد که منابع خود را به چه نوع از فعالیت‌های سرمایه‌گذاری اختصاص دهد که حداکثر بازدهی را داشته باشد. در زمانی که ریسک سرمایه‌گذاری قابل توجه باشد، هزینه‌ی اضافی ریسک موجود که ناشی از وقایع پیش بینی نشده است، سبب افزایش هزینه‌ی هر واحد سرمایه‌گذاری و در نتیجه کاهش سود خواهد شد. چنانچه میزان خسارت وقایع پیش بینی نشده بیش از حد باشد، موجب منفی شدن سود نیز می‌شود و سرمایه گذار را حتی به ورشکستگی می‌کشاند. وقایع پیش‌بینی نشده شامل طیف وسیعی است، از وقوع حوادث طبیعی گرفته تا تغییر قیمت‌ها، تغییر نرخ‌ها، تغییر در مقررات و قوانین موضوعه‌ی دولت، اغتشاشات داخلی، تحولات خارجی و غیره، همگی این عناصر در قلمرو محاسبه‌ی میزان ریسک قرار می‌گیرند. چنانچه احتمال وقوع وقایع پیش‌بینی نشده در اقتصاد زیاد باشد، مقدار ریسک نیز زیاد خواهد بود؛ در نتیجه سرمایه گذار اقدام به آن نوع از سرمایه‌گذاری خواهد کرد که میزان بازدهی بسیار

بالا داشته باشد به همین جهت یکی از معیارهای اساسی برای جهت دهی سرمایه‌گذاری‌ها در این حوزه، سنجش میزان بازدهی اقتصادی و اجتماعی است (امامی و همکاران، ۲۰۲۰).

کشورهایی نظیر آلمان بخش قابل توجهی از تولید ناخالص ملی خود را از طریق سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش و رونق اقتصاد ورزش و توسعه ورزش همگانی به دست می‌آورند. در دهه ۹۰ میلادی، ورزش در کشور ایالات متحده آمریکا به لحاظ گردش مالی به عنوان هفدهمین صنعت برتر شناخته شده بود اما هم اکنون با سرمایه‌گذاری‌های کلانی که توسط دولت و بخش خصوصی این کشور صورت گرفته، این صنعت به عنوان پنجمین صنعت برتر در این کشور شناخته می‌شود. صنعت ورزش پس از خرید و فروش ملک، صنعت رایانه، صنعت بهداشت و امور نظامی با ۲۵۲ میلیارد دلار گردش مالی از بزرگترین صنایع مالی در این کشور محسوب می‌شود. جهت روشن شدن بهتر این قضیه لازم است به این نکته اشاره شود که این صنعت توانسته است صنایعی چون خودروسازی و موتورسازی و حتی صنعت هالیوود در آمریکا را به لحاظ گردش مالی پشت سر بگذارد. اما به نظر می‌رسد ورزش همگانی با توجه به ماهیت آن از نظر درآمدزایی نتواند انتظارات سرمایه‌گذار را برآورده (شریفی، ۲۰۲۲). معمولاً سرمایه‌گذاری درمواردی جذابیت دارد که موانع سرمایه‌گذاری تولیدی حداقل بوده و سرمایه‌گذار به انتظارات سرمایه‌گذاری خود پاسخی مناسب دریافت دارد و از طرف دیگر تسهیلات زیر بنایی تولید اعم از فیزیکی و اجتماعی موجود باشد. در کشور ما با توجه به اینکه اهتمام به ورزش همگانی در سطح پایینی است لذا به نظر می‌رسد ریسک سرمایه‌گذاری در این بخش در سطح بالایی باشد. امامی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش خود با عنوان مدل پارادیمی توسعه سرمایه‌گذاری در ورزش به این نتیجه رسیدند که از جمله عوامل علی توسعه سرمایه‌گذاری، ایجاد شرایط مناسب برای سرمایه‌گذاران ورزشی، توسعه مشارکت حداکثری مردم و اقشار مختلف، ارائه خدمات مناسب برای مشتریان و ورزشی و شرایط مساعد برای جذابیت ورزش است. عوامل زمینه‌ای، شامل کیفیت انواع ورزش، رسانه فعال و مشوق‌ها بود. از جمله عوامل مداخله‌گر، مدیریت دولتی، قوانین دست و پاگیر، محیط سیاسی قانونی و زیرساخت‌های اجرایی است.

با توجه به اینکه پژوهش‌های قبلی یا در رشته ی فوتبال بوده‌اند و یا ورزش یک استان را به طور کلی بررسی کرده‌اند لذا تاکنون پاسخی به سوال اصلی محقق داده نشده است که سرمایه‌گذار بخش خصوصی با کدا ریسک اقدام به سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی کند؟ و مدل عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی بر اساس نظریه داده بنیاد چگونه است؟ پیش‌فرض‌های سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی ترکیبی از عوامل انسانی، مدیریتی، مشارکتی و توسعه زیرساختی است. مشارکت گسترده مردم به عنوان اصلی‌ترین عامل پیش‌بینی‌کننده موفقیت سرمایه‌گذاری در این حوزه شناخته می‌شود، زیرا افزایش مشارکت همگانی به ارتقاء سلامت عمومی و جذب بهتر منابع مالی کمک می‌کند. نیروی انسانی توانمند و سیاست‌گذاری مؤثر مدیران اهمیت دارد که می‌توانند با برنامه‌ریزی کلان و جذب حامیان مالی (اسپانسرها) فضای مناسبی برای سرمایه‌گذاری فراهم کنند. همچنین، توسعه و بهره‌برداری درست از جاذبه‌های ورزشی و زیرساخت‌های مناسب، به کاهش ریسک سرمایه‌گذاری کمک می‌کند.

روش‌شناسی

به طور کلی طرح از آنجا که تدوین مدل عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی پژوهش ما را تشکیل می‌دهد لذا، راهبرد نظریه داده‌بنیاد با این پژوهش سازگاری دارد. در این پژوهش از طرح نظام‌مند راهبرد استراوس (۱۹۸۷) استفاده شد. جهت انجام پژوهش اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های استان آذربایجان شرقی که در رشته‌ی مدیریت ورزش فارغ التحصیل بودند و طی دوره‌های مختلف به عنوان مسئولان هیات‌های ورزش همگانی و همچنین سرمایه‌گذاران و حامیان مالی در زمینه ورزش همگانی فعالیت می‌کنند (تا رسیدن به اشباع نظری و کفایت داده‌ها)

مصاحبه‌هایی عمیق به صورت فردی و با طرح سوالات باز، تقریباً ۳۰ دقیقه انجام شد و این مصاحبه‌ها تا زمانی ادامه داشت که به اشباع نظری رسیده و هیچ داده یا مقوله جدیدی پیدا نشود. از این رو در این روش، تعداد مشارکت‌کنندگان در بخش کیفی ۸ تن از گروه مدیریت ورزشی و اساتید صاحب‌نظر در حوزه‌های اقتصاد و بازاریابی استان آذربایجان شرقی با معیار اشباع نظری تعیین شد. داده‌های کیفی از طریق مصاحبه با این افراد جمع‌آوری شد. به منظور انجام مصاحبه، سوالات کلی پژوهش درباره ۵ موضوع و سؤال اصلی (عوامل علی، شرایط زمینه‌ای، عوامل مداخله‌گر، راهبردهای موثر و پیامدها) در خصوص عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی مطرح شد که با پیشرفت روند مصاحبه و انتخاب موردهای جدید، سوالات به صورت جزئی‌تر و دقیق‌تر مطرح شد. به طور کلی مصاحبه، ابزار گردآوری داده‌ها را تشکیل داد. سه فرایند همپوش در فرایند تحلیل نظریه داده بنیاد وجود دارد که عبارت‌اند از: کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی، در اجرای پژوهش، جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها به طور آگاهانه همزمان انجام گرفت و گردآوری داده‌های اولیه به منظور شکل‌گیری روند جمع‌آوری مداوم داده‌ها صورت گرفت. با این کار برای پژوهشگر فرصت‌هایی فراهم می‌شود تا میزان کفایت مقوله‌های مناسب را افزایش دهد.

جدول ۱. نمونه‌های بخش کیفی

Table 1. Examples of the qualitative section

ردیف	جنسیت	سن	سمت	مدرک تحصیلی	تخصص
Rank	Gender	Age	Position	Education	Specialization
۱	زن	۶۰	عضو هیات علمی	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی
۲	زن	۴۱	عضو هیات علمی	دانشجوی دکتری	مدیریت ورزشی
۳	مرد	۴۹	عضو هیات علمی	دکتری تخصصی	اقتصاد
۴	زن	۳۶	عضو هیات علمی	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی
۵	زن	۴۲	عضو هیات علمی	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی
۶	مرد	۵۴	عضو هیات علمی	دانشجوی دکتری	بازار یابی
۷	مرد	۶۲	عضو هیات علمی	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی
۸	مرد	۵۰	عضو هیات علمی	دکتری تخصصی	بازار یابی

یافته‌ها

با مصاحبه‌های کیفی، محقق توانست درک عمیق و جامع‌تری از ویژگی‌ها، نگرش‌ها و تجربیات مصاحبه‌شوندگان به دست آورد. برای نمونه با بررسی کدهای متن مصاحبه و با توجه به مسأله پژوهش می‌توان طبقات زیر را برای کاربران در نظر گرفت.

۱. عوامل سیاسی بر طبق رویدادهای سیاسی داخلی، تغییر در سطح مدیریتی، رقابت جناح‌ها، تحولات منطقه‌ای و خارجی و تنش‌های قومی ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی را تحت تاثیر قرار می‌دهد.
۲. آیین‌نامه‌ها و قوانین اساسی با تصویب قوانین حمایتی از سرمایه‌گذاران و تخصیص بهینه سرمایه و نیز ارائه تسهیلات ویژه به سرمایه‌گذاران می‌تواند تاثیر بسزایی در ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی داشته باشد.

۱- بدین معنا که زمانی که محقق به این نتیجه برسد، انجام بیشتر مصاحبه، اطلاعات بیشتری در اختیار وی نمی‌گذارد و صرفاً تکرار اطلاعات قبلی است، در این حالت محقق گردآوری اطلاعات را متوقف می‌کند.

در مرحله کد گذاری باز، ۱۱۶ کد اولیه از بین مصاحبه‌های صورت گرفته، استخراج گردید. که در مجموع با مقوله‌بندی آنها، ۲۹ مقوله (کدگذاری محوری) برچسب‌زنی شد. در کدگذاری محوری محقق پدیده مرکزی یا محوری را شناسایی، شرایط علی را تشریح، راهبردها را مشخص نموده، شرایط مداخله‌گر و بستر را شناسایی و پیامدها و نتایج این راهبردها را برای این پدیده معین می‌کند. کدگذاری انتخابی عبارت است از فرآیند انتخاب دسته بندی اصلی، مرتبط کردن نظام مند آن با دیگر دسته‌بندی‌ها که در نهایت منجر به تشکیل مفاهیم انتزاعی می‌شود.

جدول ۲. عوامل علی اثرگذار بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی

Table 2. Causal factors affecting investment risk in sport for all

شماره مصاحبه interview number	شاخص‌ها Indicators	مقوله‌های فرعی Subcategories	مفهوم Concept
مصاحبه شماره ۳ و ۷	- متخصصان و مدیران کارآمد - الگوهای برتر ورزش همگانی - نیروی انسانی مجرب و متخصص - شایسته‌سالاری	نیروی انسانی	
مصاحبه شماره ۶ و ۸	- نگاه کلان در اسپانسرگزینی - گزینش اسپانسر شیپ‌ها - تسهیل و رفع موانع موجود - ایجاد انگیزه و نوآوری - توسعه ورزش همگانی	سیاست‌گذاری مدیران	
مصاحبه شماره ۳ و ۷	- عدم نگاه فرآیندی به اسپانسرشیپ - کمبود اسپانسرشیپ‌های متخصص - بررسی صلاحیت شرکت‌های تخصصی اسپانسر - رانت‌های رسانه‌های اسپانسرشیپ - اجرای گام‌به‌گام فرآیند اسپانسرشیپ	برنامه‌ریزی‌های کلان اسپانسرگزینی	الف) عوامل علی مؤثر در ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی
مصاحبه شماره ۱ و ۵	- فرهنگ و باور مردم - اعتقاد عمومی و شناخت‌گرایی - جامعه‌پذیری ورزش همگانی - ورزش همگانی بانوان - الگوهای اجتماعی - اپیدمی بی‌حرکی در جامعه - ایجاد انگیزه و علاقه	مشارکت همگانی مردم	
مصاحبه شماره ۲ و ۴	- تکنولوژی‌های به روز رسانه‌ای - اطلاع‌رسانی‌های جمعی - ایجاد انگیزه و ترغیب شهروندان - حمایت رسانه‌ای از ورزش همگانی	تبلیغات و بازاریابی رسانه‌ای	
مصاحبه شماره ۱ و ۳	- امکانات و تجهیزات فنی - امکانات رفاهی - شناسایی پتانسیل‌ها	توسعه جاذبه‌های ورزشی	

جدول ۳. عوامل زمینه‌ای اثرگذار در ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی

شماره مصاحبه interview number	شاخص‌ها Indicators	مقوله‌های فرعی Subcategories	مفهوم Concept
مصاحبه شماره ۳ و ۶	- حمایت‌های سازمان‌های دولتی از ورزش همگانی - مشارکت همگانی - استراتژی‌های مالی - رقابت‌های ورزشی - سازمان مطبوع ورزش همگانی	عوامل ساختاری (نرم‌افزاری)	ب) عوامل زمینه‌ای اثرگذار بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی
مصاحبه شماره ۶ و ۸	- امکانات و تجهیزات ورزشی - باشگاه‌ها و مراکز ورزش همگانی	عوامل ساختاری (سخت-افزاری)	
مصاحبه شماره ۱ و ۵	- تجهیزات به روز ورزشی - دسترسی آسان به تجهیزات ورزشی - استفاده ارزان مردم از امکانات ورزشی - دسترسی‌پذیری تجهیزات و امکانات ورزشی	زیرساخت‌های فنی	
مصاحبه شماره ۴ و ۷	- تسهیل اعطای مجوز - پراکندگی سازمان‌ها برای صدور مجوز - رفع موانع اعطای مجوز	اعطای مجوز	
مصاحبه شماره ۳ و ۵	- عوامل سیاسی داخلی - روابط بین‌المللی - تورم و نرخ ارز - امنیت سرمایه‌گذاری	ثبات نسبی سیاست‌ها و قوانین حاکم در جامعه	
مصاحبه شماره ۲ و ۳	- قوانین حمایتی از سرمایه‌گذاران - تخصیص بهینه سرمایه - ارائه تسهیلات ویژه به سرمایه‌گذاران	آیین‌نامه‌ها و قوانین اساسی	
مصاحبه شماره ۱ و ۷	- دیدگاه سیستمی - ورزش‌های پایه - ورزش‌های بومی و محلی - الگوی بومی اسپانسرشیپ	برندسازی بومی و پایه‌ای	

جدول ۴. عوامل مداخله‌گر (میانجی) بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی

شماره مصاحبه interview number	شاخص‌ها Indicators	مقوله‌های فرعی Subcategories	مفهوم Concept
مصاحبه شماره ۲ و ۵	- عوامل محیطی غیرقابل کنترل - عوامل کلان غیرقابل کنترل	ریسک سیستماتیک	ریسک غیرسیستماتیک
مصاحبه شماره ۳	- اعمال مدیریت صحیح - کنترل شرایط و عوامل مداخله‌گر		
مصاحبه شماره ۷ و ۸	- تورم - حجم سرمایه‌گذاری - نرخ ارز - شفافیت اقتصادی - سیاست‌گذاری اقتصادی	عوامل اقتصادی	

عوامل حقوقی	- قانون اساسی - آیین‌نامه‌ها - سیاستهای حاکمیتی	عوامل سیاسی	- عوامل سیاسی داخلی - تغییر در سطح مدیریتی - رقابت جناح‌ها - تحولات منطقه‌ای و خارجی - تنش‌های قومی	ج) عوامل مداخله‌گر بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی
عوامل اداری	- اعطای مجوز - تسهیل و زمینه‌سازی آغاز فعالیت‌ها - یکپارچه‌سازی اقدامات مجوزی - برگزاری رویدادهای ورزشی - برگزاری جشن‌های مرتبط با حوزه سلامت و ورزش همگانی			
	مصاحبه شماره ۴	مصاحبه شماره ۲ و ۷	مصاحبه شماره ۳، ۵ و ۸	

جدول ۵. راهبردهای مؤثر بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی

شماره مصاحبه interview number	شاخص‌ها Indicators	مقوله‌های فرعی Subcategories	مفهوم Concept
مصاحبه شماره ۴ و ۵	- شناسایی نقاط ضعف سازمان‌های ورزشی - تحلیل زمینه‌های سرمایه‌گذاری - آسیب‌شناسی اسپانسرشیپ‌ها - پژوهش‌های علمی تخصصی در حوزه ورزش همگانی	آسیب‌شناسی و تحلیل موانع	ج) راهبردهای مؤثر بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی
مصاحبه شماره ۶	- ارائه سیستم ارزیابی عملکرد - ارائه مدل بومی - ارزیابی اثربخشی اسپانسرشیپ در ورزش همگانی	ارزیابی عملکردی مستمر	
مصاحبه شماره ۲، ۴ و ۷	- مبارزه با فساد اداری - بکارگیری مشاوران حقوقی - مبارزه با پولشویی - مبارزه با فساد سیستمی - تقویت سیستم‌های نظارتی - رعایت حق پخش تلویزیونی	قانون‌مداری	
مصاحبه شماره ۳ و ۵	- ایجاد اشتغال - جذب گردشگر - ثبوت در درآمدها - سرمایه‌گذاری متناسب با رشد جمعیتی	تخصیص بهینه سرمایه در مناطق سرمایه‌پذیر	
مصاحبه شماره ۷	- خصوصی‌سازی صنعت ورزش - برون‌سپاری تخصصی - جذب سرمایه‌گذار	خصوصی‌سازی	
مصاحبه شماره ۷ و ۸	- شفاف‌سازی قراردادها - سیاست‌های قیمت‌گذاری - ایجاد واحد تخصیص بازاریابی - ایجاد فضا برای رقابتی خارجی	بازاریابی ورزش همگانی	

جدول ۶. پیامدهای اجرایی ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی

شماره مصاحبه interview number	شاخص‌ها Indicators	مقوله‌های فرعی Subcategories	مفهوم Concept
مصاحبه شماره ۱ و ۴	- ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش‌های بدون رویداد - ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش‌های بدون تماشاگر - ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش بدون شاخص - ریسک‌های ناشی از اسپانسرشیپ - ریسک عدم بازگشت سرمایه	ریسک سرمایه‌گذاری اسپانسرشیپ‌ها	
مصاحبه شماره ۳ و ۶	- جذب گردشگر - جذب سرمایه‌گذار - ارتقا سواد حرکتی - اشاعه ورزش‌های بومی و سنتی - رشد و توسعه فرهنگی و اقتصادی - افزایش نشاط عمومی - مشارکت بانوان و جوانان - اعتماد عمومی - عدالت‌محوری	پیامدهای فرهنگی - ورزشی	ح) پیامدهای اجرایی ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی
مصاحبه شماره ۱ و ۸	- افزایش مشارکت همگانی - اشاعه تحرک و نشاط جمعی - ارائه سبک زندگی سالم - ترویج ورزش همگانی - مبارزه با انواع بیماری‌ها - افزایش سلامت جسمی و روانی	سلامت و بهداشت جسمی و روانی جامعه	
مصاحبه شماره ۷ و ۸	- زیرساخت‌های کلان - تفکر ورزشی و توسعه ورزش همگانی - هم‌سویی اهداف سازمان و اسپانسرشیپ - رانت و باندبازی	ناهنجاری‌های درون سازمانی و ساختاری	

کدگذاری انتخابی: در این مرحله انتزاعی‌ترین و آخرین سطح کدگذاری است که از طریق آن روابط بین مقوله‌های ایجاد شده تشریح می‌شود. برای رسیدن به یکپارچگی مورد در این مرحله لازم است محقق پدیده اصلی را تنظیم و خود را به آن متعهد کند خروجی این مرحله چیزی نیست جزء تئوری پردازی که حاصل شده است. در این قسمت کدگذاری محوری به صورت ترکیبی و محتوای هر یک از آن‌ها در قالب کدهای انتخابی (گزینشی) بر اساس پرسش‌های فرعی پژوهش (مدل پارادایم داده بنیاد) قرار داده شدند.

کدگذاری انتخابی اولیه: این مرحله مرتب سازی مقوله‌ها و طبقه‌ها است. برای مثال برای دو طبقه فرعی ایجاد شده در کدگذاری محوری می‌توان دو عنوان زیر را پیشنهاد داد:

۱. زیرساخت‌های فنی: تجهیزات به روز ورزشی / دسترسی آسان به تجهیزات ورزشی / استفاده ارزان مردم از امکانات ورزشی / دسترس پذیری تجهیزات و امکانات ورزشی.

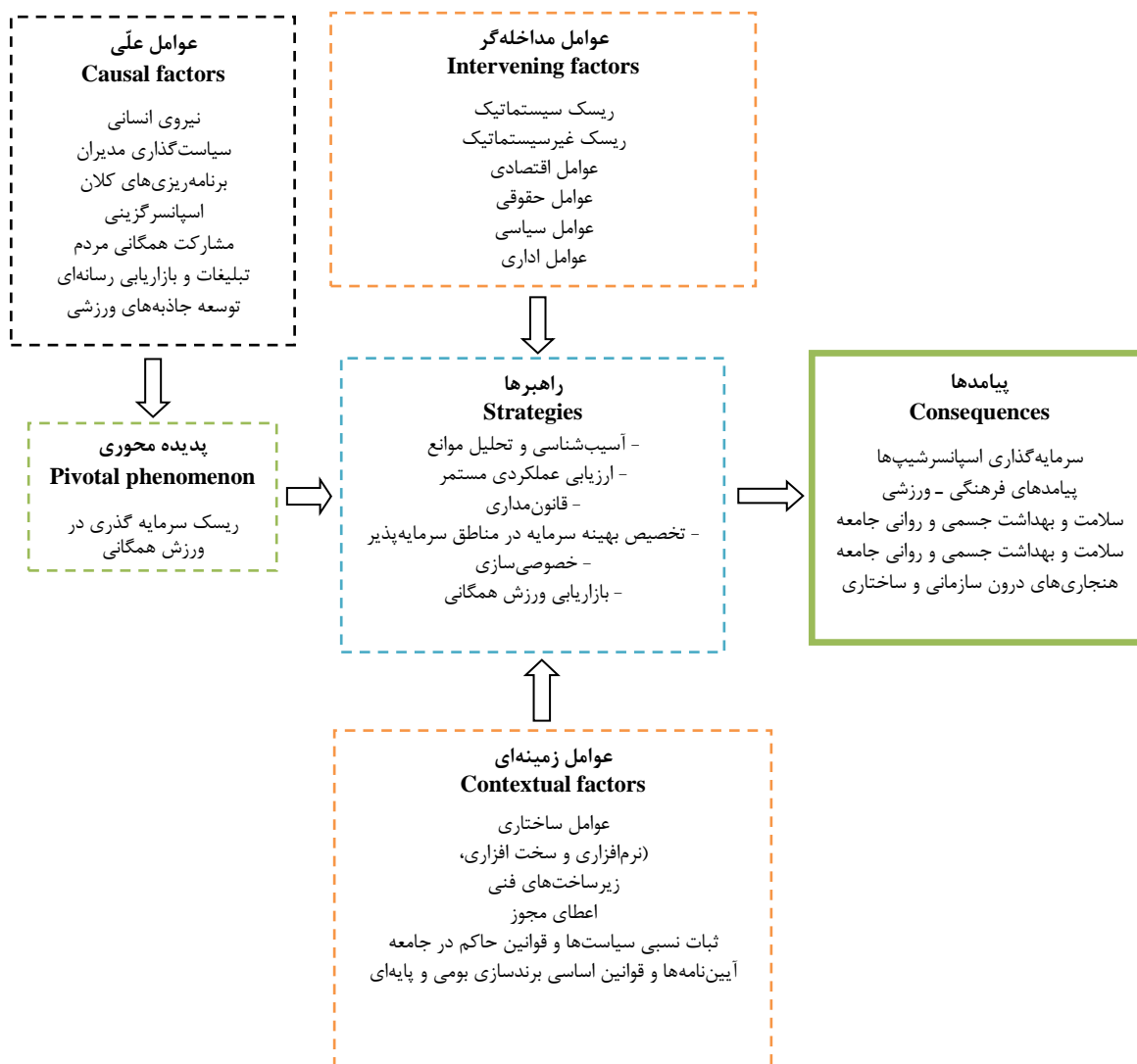
۲. عوامل اقتصادی: تورم / حجم سرمایه‌گذاری / نرخ ارز / شفافیت اقتصادی / سیاستگذاری اقتصادی

تجزیه و تحلیل ثانویه داده‌ها: تحلیل داده‌ها در این پژوهش برای سازماندهی بهتر داده‌ها، کدگذاری، در دو مرحله ابتدا برای ۳ مصاحبه و در مرحله دوم برای ۵ مصاحبه دیگر انجام شد، بدون اینکه طبقات به دست آمده با یکدیگر مقایسه شوند. از همین رو،

در مرحله تجزیه و تحلیل ثانویه داده‌ها بار دیگر، کدگذاری محوری و انتخابی به طور همزمان روی داده‌های ۸ مصاحبه انجام گرفت و طبقه‌های به دست آمده در مصاحبه‌ها با یکدیگر مقایسه شدند.

کدگذاری محوری ثانویه: کدگذاری در این مرحله به صورت محوری و با توجه به فرآیند نهفته در داده‌ها صورت گرفت. برای سهولت دستیابی به فرآیند نهفته در داده‌ها از پارادایم کدگذاری استراس و کوربین استفاده شد. بر این اساس در این مرحله از طبقه‌بندی تلاش شد تا کدها علاوه بر توجه به خصوصیات و ابعاد مشترک، بر اساس شرایط، کنش و کنش متقابل (راهبردها) و پیامدهای حاصله حول محور مشترک قرار گیرند. به عبارتی دیگر، در این مرحله با برقراری پیوند میان مقوله‌ها، اطلاعات به شیوه‌های جدیدی با یکدیگر پیوند می‌یابند. پیوند میان مقوله‌های اصلی و بعدهای شناخته شده در پژوهش حاضر در شکل ۱ نشان داده شده است.

کدگذاری انتخابی ثانویه: در این مرحله پژوهش، مجدداً مصاحبه‌های مرحله اول و دوم بررسی و با پیوند مصاحبه‌های هر دو مرحله به یکدیگر کدهای تکراری حذف شد. به عبارت دیگر، با در نظر گرفتن یافته‌های مراحل قبلی، مقوله محوری انتخاب و به دیگر مقوله‌ها ربط داده شد.

شکل ۱. مدل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی

Figure 1. Risk model for investing in grassroots sports

بحث

یافته‌های این پژوهش که با هدف ارائه مدل عوامل ریسک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش همگانی و بر اساس نظریه داده بنیاد انجام شد، ابعاد مختلف و پیچیدگی‌های از ریسک‌های این حوزه را آشکار ساخت. داده‌های گردآوری شده حاکی از آن است که ریسک‌های اقتصادی (نوسانات بازار، نرخ بازگشت سرمایه)، ریسک‌های قانونی و حقوقی (تغییرات در قوانین، عدم ثبات مقررات)، ریسک‌های سازمانی و مدیریتی (کمبود زیرساخت‌ها، نبود ساختار مشخص همکاری دولت و بخش خصوصی)، و ریسک‌های فرهنگی و اجتماعی (پایین بودن فرهنگ مشارکت و عدم آگاهی عمومی) به عنوان موانع اصلی پیش روی سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در ورزش همگانی شناسایی می‌شوند. تحلیل نتایج نشان می‌دهد که نبود انگیزه کافی و اطمینان از حمایت‌های دولتی، ضعف در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی منسجم، کمبود شفافیت در روند تخصیص منابع و نبود انگیزه‌های اقتصادی مناسب می‌تواند به کاهش تمایل سرمایه‌گذاران خصوصی و افزایش ریسک‌های ادراکی منجر شود. همچنین تعامل ناکافی میان بخش دولتی و خصوصی و نبود قوانین تشویقی مؤثر، بر نگرش و رفتار فعالان حوزه سرمایه‌گذاری تأثیر منفی گذاشته و مانع از ایفای نقش مؤثر بخش خصوصی در توسعه ورزش همگانی می‌گردد. این نتایج با مطالعات پیشین در حوزه سرمایه‌گذاری ورزشی و همچنین نظریه‌ها و مدل‌های ریسک سرمایه‌گذاری مطابقت دارد و بیانگر لزوم بازبینی سیاست‌های کلان و تدوین چارچوب‌های حمایتی جامع‌تر است.

نگاهی به تأثیر ورزش بر سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی و معنوی و میزان مشارکت مردم در دیگر کشورها نشان از اهمیت آن در زندگی روزمره دارد. سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده است بیماری‌های قلبی عامل یک سوم مرگ و میر در جهان است و فعالیت بدنی منظم و مستمر را عامل کاهش خطر مرگ ناشی از بیماری‌های قلبی و در کنار آن کاهش فشار خون و کاهش خطر ابتلا به دیابت و نیز کاهش سرطان سینه در زنان را از آثار ورزش عنوان می‌کند. از مهمترین شاخصه‌های توسعه و پیشرفت واقعی کشورها، ورزش است. موفقیت در عرصه ورزش، توجه مدیران و مسولان ورزش را بیش از پیش به خود جلب کرده است همچنین ورزش از تفنن صرف به صنعتی پررونق تبدیل شده و حجم زیادی از سرمایه‌گذاری‌ها را در خود جای داده است. از این رو، فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای رشد همه جانبه آن تکلیفی ملی به شمار می‌رود. همچنین انجام فعالیت‌های ورزشی، اوقات فراغت مردم کشورهای مختلف را پر می‌کند و به جرأت می‌توان گفت که در برخی از کشورها حتی می‌تواند در سرنوشت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی از عوامل تعیین کننده باشد چنانچه به همگانی کردن ورزش توجه و برای تمام گروه‌های سنی برنامه‌های ورزشی مناسب در نظر گرفته می‌شود یا میادین و امکانات ورزشی توسعه یابد، مردم هرچه بیشتر به ورزش کردن روی می‌آورند. با توسعه ورزش بین اقشار مختلف جامعه، هزینه‌های مربوط به دارو و درمان کاهش می‌یابد. اعتیاد و سرگرمی‌های ناسالم بسیار کم می‌شوند و کارایی بیشتر افراد به زندگی آنها رونق می‌بخشد.

بنابراین نتایج تحلیل مطالعه حاضر نشان داد که عوامل اثر گذار بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (نیروی انسانی، سیاست‌گذاری مدیران، برنامه‌ریزی‌های کلان اسپانسرگزینی، مشارکت همگانی مردم، تبلیغات و بازاریابی رسانه‌ای و توسعه جاذبه‌های ورزشی)؛ عوامل زمینه‌ای اثرگذار بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (عوامل ساختاری (نرم‌افزاری)، عوامل ساختاری (سخت‌افزاری)، زیرساخت‌های فنی، اعطای مجوز، ثبات نسبی سیاست‌ها و قوانین حاکم در جامعه، آیین‌نامه‌ها و قوانین اساسی و برندسازی بومی و پایه‌ای)؛ عوامل مداخله‌گر (میانجی) بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (ریسک سیستماتیک، ریسک غیر سیستماتیک، عوامل اقتصادی، عوامل حقوقی، عوامل سیاسی و عوامل اداری)؛ راهبردهای مؤثر بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (آسیب‌شناسی و تحلیل موانع، ارزیابی عملکردی مستمر، قانون‌مداری، تخصیص بهینه سرمایه در مناطق سرمایه‌پذیر، خصوصی‌سازی و بازاریابی ورزش همگانی)؛ پیامدهای اجرایی ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (ریسک سرمایه‌گذاری اسپانسرشیپ‌ها، پیامدهای فرهنگی - ورزشی،

سلامت و بهداشت جسمی و روانی جامعه، ناهنجاری‌های درون سازمانی و ساختاری) مورد تایید قرار گرفتند. این یافته با نتایج پژوهش‌های غفوری و همکاران (۲۰۱۸)، صیادی و همکاران (۲۰۱۸)، بابایی و همکاران (۲۰۱۷)، وفایی مقدم و همکاران (۲۰۱۷)، مول و همکاران (۲۰۱۹)، سارجیت سینگ (۲۰۱۷)، دوویس و کاتن^۱ (۲۰۱۷) همخوانی دارد. با توجه به نتایج به دست آمده پیشنهادها و نکات مهمی که در جهت ارائه مدل عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی بر اساس نظریه داده بنیاد بود ارائه می‌شود:

نتایج حاصل از پژوهش لزوم اهتمام به جذب سرمایه‌گذاران را آشکار می‌سازد که با اثربخشی تبلیغات، افزایش میزان سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف و روی کارآمدن شرکت‌های مختلف تولیدی و خدماتی این امر محقق می‌شود. در این راستا دولت می‌تواند با حمایت از شرکت‌های خصوصی و ارائه تسهیلات و اعطای معافیت‌های مالیاتی سبب ورود شرکت‌ها به ورزش همگانی و سرمایه‌گذاری شوند. پیشنهاد می‌شود با ایجاد سیستم یکپارچه مدیریتی و ایجاد ثبات مدیریتی در فدراسیون‌های ورزشی بر بسیاری از عوامل مهم در سرمایه‌گذاری صنعت ورزش از جمله عوامل مالی و اقتصادی، عوامل تبلیغاتی و بازاریابی و حقوقی و قانونی، اجتماعی و ... می‌تواند تأثیرگذار باشد و با توجه به نتایج این پژوهش در مورد عوامل علی اثرگذار بر ریسک سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی (نیروی انسانی، سیاست‌گذاری مدیران، برنامه‌ریزی‌های کلان اسپانسرگزینی، مشارکت همگانی مردم، تبلیغات و بازاریابی رسانه‌ای و توسعه جاذبه‌های ورزشی) به این شاخص‌ها توجه ویژه داشته باشند.

در جمع‌بندی، مدل استخراج شده از این مطالعه می‌تواند به عنوان ابزاری کارآمد جهت شناسایی و مدیریت ریسک‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در ورزش همگانی مورد استفاده سیاست‌گذاران، مدیران ورزشی و فعالان اقتصادی قرار گیرد. ایجاد ثبات در فضای اقتصادی و قانونی، تدوین قوانین شفاف و بلندمدت، بهبود زیرساخت‌های فیزیکی و مدیریتی، ارائه مشوق‌های هدفمند و ترویج فرهنگ مشارکت بخش خصوصی نقش مهمی در کاهش ریسک‌های ادراکی و عینی و ارتقای جذابیت سرمایه‌گذاری به عهده دارد. با اجرای این راهکارها، می‌توان انتظار داشت که انگیزه سرمایه‌گذاران برای ورود و تداوم فعالیت در عرصه ورزش همگانی افزایش یابد و زمینه برای توسعه پایدار ورزش، ارتقاء سطح سلامت جامعه و ایجاد فرصت‌های شغلی و اقتصادی جدید فراهم گردد. در نهایت، بهره‌گیری از مدل ارائه شده می‌تواند مسیر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی را برای تقویت تعامل و هم‌افزایی میان دولت و بخش خصوصی در حوزه ورزش عمومی هموار سازد.

نتیجه‌گیری کلی و پیام مقاله

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی با ریسک‌های متعددی روبروست که شامل عوامل نیروی انسانی، سیاست‌گذاری مدیران، برنامه‌ریزی کلان، اسپانسرشیپ، مشارکت عمومی و زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری می‌شود. این عوامل زمینه‌ساز ریسک‌های سیستماتیک و غیر سیستماتیک بوده و بر موفقیت سرمایه‌گذاری تأثیرگذارند. برای کاهش این ریسک‌ها، لازم است راهبردهایی مانند آسیب‌شناسی موانع، ارزیابی مستمر عملکرد، قانون‌مداری و بازاریابی هدفمند به کار گرفته شود تا سرمایه‌گذاری در ورزش همگانی با کارایی بیشتری انجام شود و سلامت و مشارکت اجتماعی ارتقا یابد.

محدودیت‌ها

۱. محدودیت در جمع‌آوری داده‌های کامل و به‌روز به دلیل کمبود آمار و منابع دقیق در حوزه ورزش همگانی.
۲. استفاده از روش کیفی و نظریه داده‌بنیاد که ممکن است نتایج آن محدود به دیدگاه‌های مصاحبه‌شوندگان باشد و قابلیت تعمیم پایین‌تری داشته باشد.

¹ Doyice & Cotton

۳. محدودیت‌های زمانی و منابع پژوهش که بر عمق و گستره مصاحبه‌ها و تحلیل‌ها تأثیرگذار است.
۴. چالش در پوشش کامل همه عوامل ریسک، به ویژه عوامل اقتصادی و سیاسی که ممکن است در بسترهای مختلف متفاوت عمل کنند.
۵. همچنین محدودیت تعمیم‌پذیری یافته‌ها به سایر مناطق یا کشورها به دلیل تفاوت‌های فرهنگی، سازمانی و ساختاری ورزش همگانی در هر جامع.

پیشنهاد برای مطالعات آتی

- با توجه به محدودیت‌های پژوهش حاضر، پیشنهادات زیر برای مطالعات آتی مطرح می‌شود:
۱. به‌کارگیری روش‌های کمی و تلفیقی برای افزایش تعمیم‌پذیری نتایج و اعتبار بیرونی مدل ارائه شده.
  ۲. گسترش دامنه نمونه‌گیری به مناطق و جوامع متنوع‌تر با فرهنگ‌ها و ساختارهای سازمانی متفاوت در ورزش همگانی.
  ۳. استفاده از داده‌های جامع‌تر و به‌روزتر به منظور بررسی دقیق‌تر عوامل اقتصادی، سیاسی و زیرساختی مؤثر بر ریسک سرمایه‌گذاری.
  ۴. انجام مطالعات مقایسه‌ای بین کشورها یا ایالت‌های مختلف جهت شناسایی تفاوت‌ها و اشتراک‌های ساختاری ریسک‌ها.
  ۵. افزایش دقت در روش تحلیل برگرفته از نظریه داده‌بنیاد با بهره‌گیری از چند تحلیلگر مستقل برای کاهش سوگیری.
  ۶. پژوهش‌های بلندمدت برای پایش تغییرات عوامل ریسک در گذر زمان و بهینه‌سازی راهکارهای مدیریتی.

ملاحظات اخلاقی

رعایت دستورالعمل‌های اخلاقی

این پژوهش که به عنوان بخشی از رساله دکتری انجام شده است، مطابق با استانداردهای اخلاقی دقیق طراحی و اجرا شده است. این مطالعه با رعایت کامل دستورالعمل‌ها و استانداردهای اخلاقی تعیین شده انجام شد. تمام مراحل پژوهش، از جمله جذب شرکت‌کنندگان، جمع‌آوری داده‌ها و پردازش داده‌ها، کاملاً مطابق با این پروتکل‌ها بود تا از حقوق و رفاه شرکت‌کنندگان محافظت شود. قبل از شرکت در مطالعه، از همه شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه گرفته شد. محرمانگی و ناشناس بودن در طول فرآیند پژوهش حفظ شد.

بیانیه استفاده از هوش مصنوعی

از هیچ ابزار هوش مصنوعی استفاده نشده است.

منابع مالی

این پژوهش هیچ کمک مالی خاصی از هیچ سازمان تأمین مالی در بخش‌های دولتی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان سهم قابل توجهی در شکل‌گیری و طراحی مطالعه داشته‌اند. همه نویسندگان در بازبینی انتقادی مقاله برای ارتقای محتوای علمی آن شرکت کردند و نسخه نهایی را برای انتشار تأیید نمودند. علاوه بر این، همه نویسندگان مسئولیت کامل همه جنبه‌های پژوهش را بر عهده دارند تا از صحت و درستی آن اطمینان حاصل شود.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ تضاد منافی در رابطه با این مطالعه وجود ندارد. تمام فعالیت‌های پژوهشی به طور مستقل و بدون هیچ گونه روابط مالی یا شخصی که می‌توانست بر نتایج یا تفسیر یافته‌ها تأثیر بگذارد، انجام شده است.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از تمامی افرادی که در انجام این پژوهش ما را یاری کردند صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنیم. از شرکت‌کنندگان محترم که سخاوتمندانه وقت و دانش خود را در اختیار ما قرار دادند، سپاسگزاریم.

References

- Ahangari, A.M., & Saadat Mehr, M. (2008). Credit relationship and private investment in Iran. *Research Journal of Social and Human Sciences and Economic Sciences*, 8(3), 87. [Link] [In Persian]
- Askarian, F. & Sedqi, Sh. (2013). Investigating obstacles to private sector investment in sports in East Azerbaijan province. *Journal of Sport Management and Development*, 1, 69-81. [Link] [In Persian]
- Babaei, M., Fatahi, F., & Shakri, N. (2017). Identifying the current situation and obstacles to the development of public sports. *Journal of Youth Studies*, 41. [In Persian]
- Community Sports Committee of the Sports Commission. (2009). *Consultancy Study on Sport for All Participation Patterns of Hong Kong People in Physical Activities*. Submitted by The Chinese University of Hong Kong Department of Sports Science & Physical Education.
- Doyce J. Cotton, (2017). How to Reduce Financial Risk for Sports-Related Businesses, Athletic field coves. [Link]
- Emami, A., Emami, F., & Afshari, M. (2020). A Paradigm Model of Investment Development in Iran Sport. *Sport Management Journal*, 12(3), 759-788. [https://doi.org/10.22059/jsm.2019.287740.2315] [In Persian]
- Ghafouri, F. (2016). *Study of types of public sports and desirable recreations of the society and providing a model for future planning*. National Sport Management and Development Office, Physical Education Organization of the Islamic Republic of Iran. [In Persian]
- Ghafouri, F., Memarzadeh, M.S., & Alavi, S.H. (2018). Determining the contribution and role of executive bodies in the development of public sports. [https://doi.org/10.30473/arsm.2019.5843] [In Persian]
- Ghofrani, M. (2007). *Designing and developing a strategy for the development of championship and public sports in Sistan Baluchistan province*. [PhD dissertation, University of Tehran], Tehra: Iran [In Persian]
- Hemmati Afif, A., & Anoushe. (2023). Social market and the development of public sports: the plan of the foundation. *Sports and youth strategic studies journal*, 23(60), 1-19. [Link] [In Persian]
- Javadipour, M., & Rahbari, S. (2017). Strategies and programs for the development of public sports in Iran. *Strategic Studies of Sport and Youth*, 17(40), 1-10. [Link] [In Persian]
- Lina, S., & Ruixue, C. (2012). *Research Status on Equalization of Public Sports Service for Nationwide Fitness in Hebei*. 2012 International Conference on Solid State Devices and Materials Science, Available online at www.sciencedirect.com, Physics Procedia 25 (2012) 2298 – 2303. [Link]
- Mandalizadeh, Z., Ehsani, M., Kozechian, H., & Honari, H. (2016). sustainable development of sports; Concepts, obstacles and solutions. *Sports Management and Development Quarterly*, Year 10, Issue 1, Serial 25. [https://doi.org/10.22124/JSMD.2021.5029] [In Persian]
- Mansfield, L., & Piggan, J. (2016). Sport, physical activity and public health", *International Journal of Sport Policy and Politics*, 8(4), 533-537. [https://doi.org/10.1080/19406940.2016.1254666]
- Mull Richard, F. Kathryn, G. Bayless, Craig M. Ross, Lynn M. Jamieson. (2019). *Recreational Sport management*. Human Kinetics, 4th edition, 123. [Link]
- Porperoi, M., & Shams Dost, F. (2017). Identification and ranking of factors influencing the decision-making of investors in the sports industry using TOPSIS methods and data coverage analysis. *Quarterly Journal of Management and Accounting Studies*. 3(1). [Link] [In Persian]
- Sargit. S. (2017). *Sport Malaysia: Policies and development strategies for the Populace*. Second International Sport for all Conference, Tehran, Iran. [Link]

- Sayadi, M.A., Seyed Ameri, M.H., & Fatholahi Parvaneh, O. (2019). Providing Strategy for Promote Partnership of Private Investment in Sport by Presenting Executive Solutions. *Sport Management Studies*, 11(57), 59-78. [<https://doi.org/10.22089/smrj.2019.7422.2575>] [In Persian]
- Sharifi, H., & Rahimi, N. (2001). Investigating key and effective factors for the development of the sports industry and its economic and social effects in society. *Quarterly of New Approaches in Islamic Studies*, 3(7). [[Link](#)] [In Persian]
- Sotiriadou, K., & Shillbury, D., (2009). Australian elite athlete development: An organizational perspective. *Sport Management Review*, 8(6), 13-27. [[Link](#)]
- Strauss, A.L. (1987). *Qualitative Analysis for Social Scientists*. Cambridge, England: Cambridge University Press. [<https://doi.org/10.1017/CBO9780511557842>]
- Wafai Moghadam, A., Farzan, F., & Razavi., M.H. (2017). Analysis of the development factors of public sports based on the foundational grounded theory. *Journal of Sport Management Studies*, 10(52). [<https://doi.org/10.22089/smrj.2017.3818.1745>] [In Persian]